

Likabehandlingsplan

Denna likabehandlingsplan omfattas av Eldslösas förskola.
Den gäller för år 2016/2017 och ska utvärderas och revideras år 2017.

Bakgrund

Alla barn, elever och personal ska känna sig trygga. De ska bemötas och behandlas med respekt för sin egenart. Förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg och skola ska vara verksamheter som fria från förekomst av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Kränkande behandling (diskriminering, trakasserier etc) är en fråga som hänger samman med människosyn och grundläggande demokratiska värderingar. All vår verksamhet ska utformas och genomföras i överensstämmelse med dessa värderingar.

Enligt skollag och läroplanerna ska alla som arbetar i förskola, skolbarnsomsorg och skola

- medverka till att utveckla barnens och elevernas känsla för samhörighet, solidaritet och ansvar för människor även utanför den närmaste gruppen,
- verka för demokratiska arbetsformer där barn, elever, personal och vårdnadshavare har inflytande och är delaktiga,
- förankra grundläggande demokratiska värden i syfte att utveckla demokratiska samhällsmedborgare,
- aktivt motverka alla former av trakasserier och annan kränkande behandling av individer eller grupper,
- visa respekt för den enskilda individen, och
- i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt

Lagen om förbud om diskriminering och annan kränkande behandling tydliggör och skärper verksamhetens ansvar för att främja barns och elevers lika rättigheter.

I lagen förbjuds diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Barn och elever får även ett lagligt skydd mot annan kränkande behandling som till exempelvis mobbing.

Lagen ställer tydliga krav på att verksamheterna ställer ett målinriktat arbete för att motverka diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Verksamheterna är även skyldiga att utreda, kartlägga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling som ägt rum i eller i samband med verksamheten.

Definitioner:

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande. De fem diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Direkt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas i förhållande till andra om missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Indirekt diskriminering – ett barn eller en elev missgynnas genom att huvudman för skolan, rektor eller någon med motsvarande ledningsfunktion eller annan personal tillämpar en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller elev med visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller visst funktionshinder.

Trakasserier – ett uppträdande som kränker ett barns eller elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. trakasseri är alltså diskriminering och kan utföras av vuxna gentemot barn eller elever eller mellan barn och elever.

Mobbning – en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga annan skada eller obehag.

Rasism – En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värde och därmed legitima att förtrycka, utnyttja och kontrollera.

Främlings fientlighet – Rädsla för; stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/ etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi – En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- och bisexuellitet och homo- och bisexuella personer.

Sexism - Negativt betraktelse- eller handlingssätt mot en individ vars könidentitet och/eller könsuttryck skiljer sig från normen för det kön som registrerats för personen vid födseln.

Ytterligare definitioner och mer information om lagen och dess tillämpning kan läsas i Skolverkets allmänna råd och kommentarer för arbetet med att främja likabehandling och för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling från år 2006

MÅL OCH ANSVAR

Ledningen för enheten Eldslösa har som målsättning att alla barn och all personal ska känna sig trygga på sin arbetsplats.

Omedelbara åtgärder ska vidtas om kränkande behandling av något slag förekommer.

Likabehandlingsplanen ska vara ett levande dokument som ska vara väl förankrad hos all personal och årligen revideras. Information av likabehandlingsplanen och dess syfte kommer årligen att komma barnens föräldrar till del.

Ledningen ska tillsammans med personalen genom förebyggande insatser förhindra att kränkande händelser uppstår. Vårt mål är att:

- alla barn och alla vuxna ska känna sig trygga och behandlas med respekt.
- alla ska känna glädje på förskolan och ha roligt tillsammans.
- alla ska känna sig delaktiga i arbetet.

Pedagogerna på enheten har olika ansvarsområden och våra rutinsituationer fördelade så att verksamheten ska fungera och att alla ska känna trygghet i att veta vad som förväntas.

Vi arbetar med att barnen ska lära sig att ta ansvar mot varandra. Barnen har tillsammans med pedagogerna till exempel utformat gemensamma trivselregler och arbetat med hur man ska vara en bra kompis.

Dessutom har vi på Eldslösa utarbetat en värdegrund:

- Alla som vistas på förskolan ska bemötas med vänlighet och respekt.
- Genom att vara flexibla ser vi möjligheter.
- Vi ska se varje barn och vara engagerade pedagoger.

KARTLÄGGNING

Den sociala miljön kartlägges genom följande rutiner:

Föräldrarna får årligen en enkät där de ombeds besvara synpunkter på barnens trivsel och trygghet, samt vilket stöd barnet får i sin individuella utveckling. Under barnets vistelse hos oss har vi kontinuerliga samtal vid inskolning, uppföljningar efter inskolning, utvecklingssamtal, avslutningssamtal, samt ytterligare samtal då vi eller förälder önskar det. Fortlöpande förs samtal/intervjuer med barnen för att undersöka hur de upplever sin vardag hos oss. Observationer såväl visuella som dokumenterade genomförs regelbundet. Pedagogerna för ständigt samtal i arbetslaget om hur det sociala samspelet fungerar och hur vi kan förebygga eventuella konflikter samt hur vi ska förhålla oss i olika situationer.

Pedagogerna arbetar med att förstärka det positiva hos barnen vid alla situationer under dagen. Vår utformning av lekmiljön utvärderas och görs om för att anpassas utifrån barngruppens behov.

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER

- Personalen ska vara goda förebilder och föra en löpande dialog om hur man kan agera så bra som möjligt.
- Vi ska uppmuntra och berömma varje individs förmågor. Vi ska förstärka de goda sidorna hos varje barn.
- Redan från inskolningen ska vi tänka på att all personal/barn är delaktiga och ansvariga för att vistelsen ska bli positiv.
- Föräldrar är en viktig resurs.
- Vi delar in barnen i mindre grupper under dagen och anpassar lekmiljö och aktiviteter efter behov.
- Personalen ska finnas till hands och alltid vara uppmärksam på vad som händer i samspelet mellan barnen för att kunna avvärja eller förhindra eventuella konflikter.
När en konflikt uppstår ska personalen ansvara och göra barnen delaktiga i att lösa konflikten direkt. Vi samtalar med barnen och är lyhörda för vad de säger.
- Det är viktigt att ta med barnet i samtalet och inte prata över barnets huvud. Samtal som ej barnet eller andra barn bör höra sker avsides.
- Personalen ska göra kontinuerliga observationer av barngruppen eller av enskilt barn.
- Vi gör uppföljningar och utvärderingar på olika möten så att likabehandlingsplanen följs och förbättras.
- Vi använder oss av resurshjulet och kan då även ta kontakt med resurspersoner som till exempel specialpedagog, BVC, psykolog, logoped.

Handlingsplan

Identifierad situation	Tidsperspektiv	Åtgärder
1. Barn i behov av särskilt stöd kan bli behandlade annorlunda på grund av dess problematik.	När situationer uppstår	Vi delar med oss av den information vi <u>kan</u> om barnet till de andra barnen i gruppen för att få ökad förståelse. Vi visar på barnets positiva förmågor. Vi kan ta del av de extraresurser som finns som tex. specialpedagog, habiliteringen mm.
2. Barn som gör varandra illa fysiskt.	Omgående.	Beroende på barnets mognad kan vi gå till väga på olika sätt: Lära barnen säga ifrån, säga ”stopp”, hämta vuxen. Prata ofta med barnen om vad som är en bra kompis. Förstärka lyfta bra ”kompishandlingar” som du ser dagligen.
3. Personal och föräldrar som pratar över huvudet på barnet.	När situationen uppstår	Vi vuxna ansvarar för att tänka etiskt och påminner varandra om vårt förhållningssätt. Vi hittar tillfällen för att kunna prata ostört. Vi låter barnet vara delaktigt i samtalet efter mognad.
4. Svordomar och andra kraftuttryck	Omgående	Vi vuxna fungerar som språkliga förebilder. Vi reagerar och visar att vi inte accepterar ett sådant språk.
5. Kränkning genom ord eller handling.	Omgående	Vi för en dialog med barnen om hur en bra kompis ska vara och vad som är acceptabelt att säga till varandra. Vi lyfter fram de goda egenskaperna hos barnen genom att tänka lösningsinriktat och ge positiv feedback när man gjort något bra.

6. Barn utesluter varandra vid lek ” Du får inte vara med ”.	Omgående	Vi vuxna är observanta vid barnens egen lek. Vi måste kunna se om det handlar om uteslutning/provokation eller om leken faktiskt behöver skyddas! I största möjliga mån strävar vi efter att alla ska få vara med i den önskade leken. Ibland kan det dock vara nödvändigt med att låta en positiv lek vara fredad och att erbjuda barn alternativ. Vi kan dela upp barnen i mindre grupper för att göra alla barn mer synliga och vi använder oss av samarbetsövningar och gruppstärkande lekar som skapar vi – känsla.
7. Barn som inte vågar delta i aktiviteter.	Omgående	Vi delar in barnen i mindre grupper och låter barnet ta stöd av en kompis för att få möjlighet att våga. Vi lyfter fram minsta lilla framsteg för att stärka självkänslan/självförtroendet hos barnet.
8. Barn som gråter mycket under dagen.	Omgående	Försöka hitta lösningar tillsammans med personal/föräldrar/barn. Ha fortlöpande liknande rutiner vid hämtning, lämning och under dagen. Kontakt med förälder under dagen – ring gärna.

UPPSIKT

För att uppmärksamma kränkningar ska vuxna alltid finnas i barns närhet i de olika miljöerna. Då kan vi se situationer som uppstår och gå in och hjälpa efter behov.

Vi ska alltid ta barn på allvar och visa respekt för deras åsikter/upplevelser. ”Skvaller” är viktigt att följa upp.

Vid händelser av negativ art vidtas först en ”akut” åtgärd. Vi kartlägger/ringar in problemet som behöver åtgärdas både med kollegor och eventuellt tillsammans med föräldrar.

Därefter utarbetas en gemensam handlingsplan för att kunna stötta den utsatte men även utövaren och eventuellt de övriga i gruppen.

HUR HAR PERSONALEN VARIT DELAKTIG I FRAMTAGANDET AV DENNA LIKABEHANDLINGSPLAN

Den här likabehandlingsplanen har i samarbete tagits fram av förskolans personal och ledning. Arbetet med likabehandlingsplanen har diskuterats på våra avdelningsplaneringar för att förankras hos all personal. Vår arbetslagsledargrupp har sedan tillsammans med ledningen haft det slutliga ansvaret för att skriftligt utforma den.

HUR KOMMER DENNA PLAN ATT FÖRANKRAS

Likabehandlingsplanen ska fungera som ett styrdokument i våra avdelningsplaneringar och i vårt dagliga arbete tillsammans med barnen. Den kommer att finnas med som en återkommande punkt vid olika möten.

Arbetslagsledargruppen är ansvarig i den årliga revisionen tillsammans med rektor som är huvudansvarig. Revidering sker under november månad.

Barn och personal reviderar våra gemensamma trivselregler och hur man är en bra kompis. Nya barn och föräldrar informeras om aktuella handlingsplaner. Likabehandlingsplanen ligger på webben.

SLUTORD

Som förskolechef för enheten kan vi tydligt se att arbetet med likabehandlingsplanen har varit en utvecklande process som har resulterat i att vi alla börjat reflektera mer över vår vardag. Mycket vi gör är bra men det här arbetet har också resulterat i nya tankar och visioner.

Enhet Eldslösa 2016-11-07

Rose-Marie Egnell

Förskolechef

